

Limburg in Roemenië

Een uitgave van Somepro vzw, Korte Begijnenstraat 18, Turnhout

december 2007 - 2/2

Provinciale bijeenkomst van de Limburgse Roemeniëwerkings

Op de provinciale bijeenkomsten van maart en juni kondigde onze gedeputeerde Erika Thijs aan dat de provincie Limburg nog tot eind 2010 de Limburgse Roemeniëwerkings zal blijven ondersteunen via het bestaande projectkader. Erika Thijs gaf de stuurgroep van de Limburgse Roemeniëwerkings de opdracht om een keuze te maken voor één thema. Na meermaals gezamenlijk overleg koos de stuurgroep om te werken rond het thema "Gezondheid".

Dit thema werd gekozen omdat het mogelijkheden geeft om in overleg met de Roemeense partner samen te werken. Het doel kan algemeen omschreven worden als de verbetering van de gezondheid/gezondheidszorg van de bevolking.

Donderdag 24 januari 2008
20.00 uur
Hasselt

Het thema gezondheid en de kansen dat dit biedt, willen we aan u en uw bestuursleden voorstellen op de volgende provinciale bijeenkomst van donderdag 24 januari 2008 om 20.00 uur. Op deze avond zal op een duidelijk wijze voorgesteld worden welke concrete mogelijkheden er zijn om met uw Roemeense partner samen te werken rond gezondheid. We nodigen ook gastsprekers uit die de gezondheidszorg in Roemenië kennen en ervaring hebben met lokale projecten.

Redactie

Somepro vzw
Korte Begijnenstraat 18
2300 Turnhout
Tel: 014 40 31 64
Fax: 014 40 31 70

marleen.smeyers@somepro.be
info@somepro.be
www.somepro.be

Woordje vooraf

Beste Roemeniëvrienden,

2007 begon met heugelijk nieuws voor Roemenië want toen werden ze officieel lid van de Europese Unie. Dit was iets waar de Roemenen reeds lang naar hadden uitgekeken. Wie door Roemenië reisde zag de vele EU-vlaggen die symbool waren van hun verlangen tot volwaardige EU-burgers en vooral symbool voor de hoop op een betere toekomst.

Hun betere toekomst moet in eigen land opgebouwd worden of beter ... in de eigen regio, in de eigen gemeente. De vlucht naar de stad of naar het buitenland is geen oplossing voor mensen die achterblijven noch voor de komende generaties. Het is in dit perspectief dat de inzet van de Roemeniëwerkings moet gezien worden. Hun microprojecten bouwen op diverse vlakken mee aan de lokale ontwikkeling. Willen we de Roemenen een perspectief geven op een betere toekomst dan zal veel moeten starten op het lokale niveau. Gemeentebesturen en organisaties (o.a. OLF-vrouwenbeweging) zullen in samenspraak op zoek moeten gaan naar antwoorden en oplossingen voor hun problemen.

Voor de Roemenen is dit echter geen vanzelfsprekendheid. Zij waren gewoon dat "de staat" alles besliste en organiseerde. Dit aanvaarden zal voor de Roemenen wellicht één van de grootste omwentelingen zijn, nl. bewust worden dat ze mee verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van hun maatschappij.

De Limburgse Roemeniëwerkings kunnen hierbij helpen. Zij hebben sinds vele jaren goede vertrouwensbanden op lokaal niveau. Het is één van de troefkaarten die we moeten gebruiken in de komende jaren. Ik ben ervan overtuigd dat we, met verenigde krachten, een waardevolle bijdrage leveren tot een volwaardig EU-lidmaatschap van Roemenië!

Ik wens jullie alvast fijne feestdagen een vreugdevol 2008 vol passie!

Erica Thijs, Gedeputeerde Provincie Limburg

PROVINCIALE BIJENKOMSTEN 2007

8 maart—Maaseik (21p): Het provinciale ondersteuningsaanbod werd toegelicht: gezondheidsbrochures, didactische kaarten, diabetespakketten, mogelijkheid tot aanvoeren van leesbrilletjes bij doktors. Er is interesse i.v.m. "veiligheid op de werkvloer" en naar informatie over de EU in de Roemeense taal. Het project OLF-vrouwenbewegings en "Child Protection" werd besproken. De ADR-contactdag werd positief geëvalueerd.

Erica Thijs gaf haar beleidsplan dat voorziet in een verdere subsidiering tot 2010. Er werd gevraagd om in 2008 met Erika Thijs een studiebezoek te brengen aan Roemenië.

14 juni—Lanaken (16p): Over de Stuurgroep Limburgse Roemeniëwerkings gaf voorzitter Jacques Vanwijck verslag van hun vergadering: het project Child Protection, de OLF-vrouwenorganisaties, onderwijs, financiële middelen tot 2010, zoektocht naar cofinanciering Vlaanderen & EU, gemeentelijke raden/werkgroepen ontwikkelingssamenwerking, tips voor vervoer van hulpgoederen.

Lieven Tack, kabinet van Geert Bourgeois, gaf zijn visie van de sociaal economische situatie in Roemenië, waarna een resem aan vragen en suggesties volgden.

Er volgde nog overleg tussen de betrokken Roemeniëwerkings over het project Child Protection, OLF en het Wereldfeest in Bokrijk. In een ronde gaf elke Roemeniëwerking het "laatste" nieuws van hun werking.

25 oktober—Tessenderlo (ong. 50p):

Twee Roemeense delegaties stelden zich voor aan de aanwezigen (ong. 50). De twee Roemeense delegaties gingen elk apart in een ruimte. Bij OLF gaf iedere Roemeense gemeente een voorstelling van hun werking op lokaal niveau. De activiteiten kwamen aan bod die ze op lokaal niveau uitvoeren: creatieve workshops, gesprekken over de politiek, kookcursus, ... of gewoon een gezellige ontmoeting.

De delegatie van de kinderbescherming had een kleinere groep luisteraars, maar daarom niet minder interessant. Zij gaven een overzicht van hun instellingen/organisaties waarin ze werkzaam zijn. De nood aan nieuwe initiatieven en vorming voor de huidige personeelsleden werd o.a. besproken.

De avond werd afgesloten in een caféformule waarbij de aanwezigen in groepjes verder keuvelden met een zoete Limburgse taart.

LIMBURGSE ROEMENIËWERKINGEN HOUDEN STUDIEWEEK

Roemeense partners terug naar huis met nieuwe ideeën en kilo's motivatie

Verwelkoming op het provinciehuis

Zeven Limburgse Roemeniëwerkingen nodigden, samen met het provinciebestuur, hun Roemeense partners uit die ofwel in het project van de OLF-vrouwenbeweging waren gestapt ofwel in het project van de kindbescherming. De Roemeense deelnemers kregen een opleiding in het kader van hun projectdoel. Op

maandag 22 oktober kwamen ze met veel verwachtingen aan in Charleroi en op zondag 28 oktober mochten we hen met een traan uitwuiwen. Daartussen is veel gebeurd.

De twee delegaties werden samen ontvangen, maar ze hadden beide een apart programma. Voor de vrouwen van de OLF-vrouwenbeweging kwam de nadruk te liggen op de uitbouw van hun prille beweging. Er werd daarom veel aandacht besteed aan contacten met Limburgse vrouwenbewegingen/-initiatieven. Ze voorzagen een programma waarbij uitwisseling en vorming de rode draad vormde. De OLF-vrouwen hebben in Roemenië niet veel gelegenheden om met elkaar te kunnen overleggen. Deze studieweek gaf hen een extra kans om onderling de velen te stemmen.

De delegatie van de Roemeense Kinderbescherming bracht plaatsbezoeken in de sector van de bijzondere jeugdzorg en de gehandicaptenvoorzieningen. Als surplus zorgde KHLim voor extra vormingssessies.

Laten we de twee delegaties van naderbij bekijken ...

Organizatiile Locale de Femei (OLF)

Vier Limburgse Roemeniëwerkingen nodigden, samen met het provinciebestuur, hun Roemeense partners uit die in het OLF-vrouwenbewegingsproject (OLF = Organizatiile Locale de Femei. Vertaald: Lokale vrouwenorganisaties) waren gestapt. De OLF-vrouwen verbleven in gastgezinnen.

Enthousiasme en motivatie om OLF te laten groeien

De Roemeniëwerkingen van Kortessem: Vrienden van Caraci (Caraci/Baia de Cris), Genk: Vrouwenwerking Hurezani (Hurezani), Tessenderlo: Tessenderlo helpt Roemenië (Cerchejeni) en het Gabriëlafonds (Poienita/Dumitresti) nodigden hun OLF-vrouwen uit. De gemeenten Herselt (Berbesti) en Geel (Slatina-Timis) maakten van de gelegenheid gebruik om hun OLF-vrouwenbeweging ook uit te nodigen.

Dat maakte dat alle 6 betrokken Roemeense gemeenten aan-

wezig waren. Een mooie uitgangspositie.

In een gevarieerd en eivol programma kregen hun Roemeense partners een opleiding in het kader van hun projectdoel gedurende een week. De OLF-vrouwen hadden meermaals gesprekken met vrijwilligsters die op lokaal niveau actief zijn. Het bezoeken (of mee deelnemen) aan een lokale activiteit gaf stof tot gesprek en uitwisseling. De OLF-vrouwen konden er languit praten over vrouwenbeweging en natuurlijk meedoen met de activiteiten. Rechtstreekse contacten zijn nog steeds de beste manier om anderen enthousiast te maken voor het OLF-project en hen te betrekken voor de toekomst.

Op bovenlokaal niveau werden er ook vormingssessies georganiseerd. KAV en KVLV ontvingen hen met veel enthousiasme. Bij KAV werd er gefocust op de geschiedenis van de vrouwenbewe-

Provinciale bijeenkomst in Tessenderlo

OLF-vrouwenbeweging & de toekomst:

Op het eind van de studieweek hebben de OLF-vrouwen samen beraadslaagd hoe ze OLF in Roemenië verder gaan uitbouwen.

- ze kiezen voor de naam "Organizatiile Locale de Femei" (OLF)
- de OLF-vormingsweekends zijn nodig voor de opleiding van (nieuwe) vrijwilligsters.
- er moet eenheid blijven in de doelen en werking van de lokale OLF-vrouwenbewegingen. Modelstatuten kunnen helpen.
- nieuwe gemeenten moeten kunnen toetreden.
- nieuwe gemeenten moeten niet per se een Belgische partner hebben.

Het enthousiasme en de wil om verder te werken is groot. OLF gaat in juli 2008 een nieuw OLF-vormingsweekend organiseren in Roemenië. Wordt vervolgd!

gingen, bestuurlijke en democratische werking, programmatie en vrijwilligersengagement. Bij KVLV konden ze kennismaken met de diensten die met de jaren uit KVLV gegroeid zijn (kinderopvang, thuiszorg...) en met vrijwilligers die in de bovenlokale structuur actief zijn. De creatieve sessies (bloemschikken en sierraden maken) waren erg praktisch en concreet om in Roemenië toe te passen.

De Limburgse Vrouwenraad gaf hen de kans om kennis te maken met nieuwe zelforganisaties (EVA), gender & opvoedingsthematiek, ontbijtkransjes voor ouders en intrafamiliaal geweld.

De Roemeniëwerkingen die de vrouwen huisvestte, organiseerden in de "vrije" uren ook bezoeken aan de vrouwenbewe-

Deelname aan activiteiten in de eigen gemeente

OLF-vrouwen in de pen

De redactie kreeg een verslag op het bureau van één van de OLF-vrouwen. Hierbij volgt een impressie van Doina Enache, de kartrekster van de vrouwenwerking in Poenita, een gehucht van Dumitresti.

Doina:

"De week die we in België doorbrachten in het kader van het ervaringsuitwisselingsprogramma, was leerrijk en opvoedend. We hebben heel wat zaken geleerd. Overal waar we naartoe genomen werden, was het programma in detail voorbereid door onze gastheren.

Wat zat er in het programma?

Het Provinciehuis, K.A.V. Leopoldsborg, KAV-provincië (waar de nationale voorzitter met ons kwam meedenken), K.V.L.V-provincie en KVLV-Bilzen, de Provinciale Vrouwenraad, het gemeentehuis van Tessenderlo.

Overal hebben wij hetzelfde mogen vaststellen: de zorg, de bekommernis voor mensen, de warmte waarmee men zijn gasten ontvangt, en een uitzonderlijke orde en netheid.

We kunnen ook niet de hartverwarmende gastvrijheid vergeten van de gezinnen die ons bij hen thuis uitnodigden.

Ik heb aan den lijve mogen ondervinden dat de Belgen, juist zoals de Roemenen zijn als ze gasten ontvangen: ze zijn blij thuis gasten te mogen ontvangen en zij weten hoe ze hun gasten moeten doen aanvoelen dat zij welkom zijn.

Ik heb ook bij hen iets gezien dat mij bijzonder veel plezier deed. Met de hulp van de leerlingen van onze school willen we

gingen in hun eigen gemeente. Dit gaf de Roemeniëwerkings een zeer mooie gelegenheid om de OLF-vrouwen te laten kennis maken met geëngageerde vrouwen uit de eigen gemeente. In hun "vrije" momenten konden ze kennismaken met het bewegingsleven in hun gastgemeente.

Er zijn zodoende bezoeken gebracht aan de activiteiten van de lokale KVLV, KAV en andere vrouwenorganisaties. Ook werd er van de gelegenheid gebruik gemaakt om gemeentelijke diensten te bezoeken: OCMW, bibliotheek, sportinfrastructuur, parochiezaal, onderwijs, ouderenzorg, ... En de boog kan niet altijd gespannen staan. Er was ook tijd voor eens rond te slenteren in de winkelstraat of voor een gezellig onderonsje in een Limburgs café.

Een unieke studieweek die OLF "valiezenvol" ideeën meegaf.

met de OLF-vrouwenbeweging Poienita een hoekje maken waar de werkjes van de kinderen worden getoond zowel die van de school als die van anderen. Dat schept een hechtere en permanente band tussen de kinderen en hun ouders. Dat willen we bij ons ook proberen te verwezenlijken met de OLF-vrouwenbeweging.

Waar ik nog van genoten heb, is dat we de gelegenheid hadden om enkele steden te bezoeken zoals Diest met zijn Begijn-

Vormingssessie in Hasselt (Doina 2de van rechts)

hof en Geel met zijn gezinsverpleging, de abdij van Averbode. Ook de winkels waar hard gewerkt werd en de bloemenzaken. Zo kwamen we niet alleen in contact met de sociale kaart van België, maar ook met de toeristische.

Jullie hebben een mooi, aangenaam en proper land, met hardwerkende en vriendelijke mensen. Binnenkort hebben we een vergadering met de andere vrouwen in Poienita. Dan zal ik hun de foto's tonen die ik gedurende deze week genomen heb en ook de brochures die we gekregen hebben.

Nogmaals wil ik u allen bedanken voor de geweldige buitengewone kans die Limburg ons geboden heeft!

Roemeense Kinderbescherming

Behalve de vrouwen van de OLF-vrouwenbeweging was er in Limburg ook een delegatie van de Roemeense sector van de "Kinderbescherming/Child Protection" (bij ons "bijzondere jeugdzorg" en "kinderen met een handicap"). Een aantal Roemeense Roemeniëwerkings hebben al jarenlang stevige banden met deze sector. Een aantal zijn gestart begin jaren '90 toen na de

revolutie de grote trek naar Roemenië startte om aan de grote nood aan basisvoorzieningen een warm antwoord te geven. Andere Roemeniëwerkings hebben hun partner later ontmoet tijdens contacten in Roemenië. De hulp veranderde met de jaren: voeding en kleding maakte meer plaats voor infrastructuur, vorming, gezondheidsaspecten, enz.

Plaatsbezoek: De Oever

De Roemeense sector van de kindbescherming is de laatste 10 jaar enorm veranderd. De druk tot vernieuwing die Europa op deze sector heeft gelegd is niet onbeantwoord gebleven. Weinig Roemeense sectoren (en andere Oost-Europese landen) kunnen zulk goed rapport voorleggen (zie ook artikel "JEUGDZORG ROEMENIË: EEN VOORBEELD" op de volgende bladzijde). Dat alles in de Roemeense instellingen nu gesmeerd verloopt en zo goed als optimaal is, zullen de Roemeniëwerkings die de sector van binnenuit kennen mee kunnen ontcrach-

ten. De delegatie die aanwezig was heeft trouwens duidelijk stelling genomen dat er nog een moeilijke weg te gaan is: "Het gemakkelijke deel is achter de rug. Nu komt het trage proces van mentaliteitsverandering."

De behoefte om het bestaande personeel om te scholen naar hedendaagse agogisch sterke opvoeders is een nieuwe uitdaging. Studenten die afstuderen hebben een nieuwe kijk op de sector, maar het huidige personeel heeft niet allen de kans gekregen om een goede scholing te krijgen. De Roemeense overheid kent het probleem maar al te goed en doet er ook iets aan door middel van vorming. Het schoentje wringt hier nog: niet alle opvoeders nemen deel aan de vormingssessies (afstand te ver, vorming met overnachting, enz). Laat duidelijk zijn dat het

Samen met het departement Sociaal Agogisch Werk van KHLim werd hun programma voor deze studieweek vakkundig tot de nok gevuld.

De gesprekken (o.a. evaluatie) met de delegatie van de kindbescherming geeft aan dat er nog nood is aan nieuwe modellen met een flinke dosis praktijkgehalte.

- Stages van studenten in de Roemeense instellingen blijven zinvol. Studenten zijn enthousiast en hebben spontaan contact met kinderen. Ze kunnen hedendaagse opvoedingsmethodieken in de instelling brengen door ze direct in praktijk te brengen (samen met de kinderen en het personeel). Dit is een dankbare formule.
- Specifieke vorming: LSCI, dagstructuur, werken met de ouders en oorspronkelijke leefomgeving van de kinderen, ...
- educatie in oudergroepen met kinderen in de instelling

Plaatsbezoek beschermde werkplaats

niet zozeer een gebrek aan motivatie is, dan wel een moeilijke combinatie van werk – gezin – thuissituatie – boerderij. Voor hen is dit een spijtige zaak omdat ze zo minder salaris ontvangen en promotiekansen missen, maar ook voor de kinderen in de instelling is het een gemiste kans. Het is aan dit euvel dat het project van de provincie Limburg tegemoet komt. Door "vorming ter plaatse" in de instelling te organiseren, is de drempel van afstand en noodzakelijke overnachting niet meer van tel. Elk personeelslid kan zodoende deelnemen aan de vorming. Het model is in praktijk gebracht en "vorming ter plaatse" heeft bewezen dat het sterk gewaardeerd wordt door personeel en directie.

Een greep uit het programma:

Bezoeken (gesprekken) aan instellingen en extramurale initiatieven (Hasselt – CKG Hummelhuis, Wimmertingen – De Oever, Overijse – De Kerselaar, De Berken, Ijsedal), opleidingssessies op KHLim, gesprekken met docenten en studenten van KHLim, gesprek met het Vlaams Agentschap Jongerenwelzijn (Vlaamse bevoegde administratie), uitwisselings- & overleggesprekken.

Een aantal Limburgse Roemeniëwerkingen stapten in het project dat de provincie hun aanbod: De Cirkel, Opjono, Vrienden van Agigea. Van hun Roemeense partners kwamen personeelsleden naar Limburg tijdens de studieweek. Verder was er ook een beleidsverantwoordelijke van de provincie Constanta en van een medewerkster van de vormingsinstelling (HOLT) die "ter plaatse" de vorming geeft.

JEUGDZORG: ROEMENIË EEN VOORBEELD

Emma Nicholson (foto) die als EU-afgevaardigde Roemenië bezocht, heeft Roemenië een voorbeeld genoemd op het gebied van de jeugdzorg. Mensen uit de sector vermoeden dat het een verspreking is of dat ze zich baseert op een enkel voorbeeld. Niet dat de sector niet fier is op de stand van zaken, maar er zijn nog veel mankementen die schreeuwen om een oplossing.

Nicholson beweert zelfs dat het Roemeense model voor andere landen als het voorbeeld kan dienen. Ze voegde er aan toe dat ze hoopt dat Roemenië verder werkt.

Nochtans is Nicholson niet de eerste de beste. Ze is een objec-

tief waarnemer en kent de sector behoorlijk. Bovendien heeft ze in het verleden zich vaak kritisch uitgelaten over de Roemeense jeugdzorg.

Wellicht bedoelt Emma Nicholson dat de sector zich in een razendsnel tempo heeft hervormd. Druk van de internationale opinie heeft hier wonderen verricht. Dat is uiteraard een gevolg van de motivatie van de binnen de sector zelf en minder van de huidige regering van Taricenu die nog veranderingen doorvoert op het gebied van de jeugdzorg. Door de snelle ontwikkelingen is er een te kort aan opgeleide werkrachten die kennis hebben van een pedagogische aanpak. Voor het huidige personeel is bijscholing een optie, maar de deelname is laag ondanks de verplichting. Infrastructureel zijn er ook nog noden. Te kleine ruimtes die niet meer voldoen aan het hedendaags comfort. (Bron: ADR-Nieuwsbrief)